

הלכות הדרף היומי

מסכת חולין

תוכן עניינים

- א. עובר במעי אשה טהור גזרו בה טומאה מדרבנן ... גזירה שמא יוציא ולד ראשו חוץ לפרוזדור 1.....
- ב. וכל אשר יגע על פני השדה להוציא עובר במעי אשה דברי ר' ישמעאל ר"ע אומר לרבות גולל ודופק ור' ישמעאל גולל ודופק הלכתא גמירי לה. 2.....
- ג. לרביעית דם הבאה מן המת שמטמאה 3.....
- ד. בהמה המקשה לילד והוציא עובר את ידו וחתכה ואח"כ שחט את אמו הבשר טהור שחט את אמו ואח"כ חתכה הבשר ... מגע טרפה שחוטא 3.....
- ה. בטרפה ששחיתתה מטהרתה ... בן שמנה חי אין שחיטתו מטהרתו לפי שאין במינו שחיטה 4.....
- ו. שלשה על שלשה שנחלק טהור מן המדרס ... שאם נגע בו זב שיהא טמא מגע זב ... אבל שלש על שלש הבאות מבגד גדול בשעת פרישתן מאביהן מקבלות טומאה מאביהן 5.....

דף עב.

א. עובר במעי אשה טהור גזרו בה טומאה מדרבנן ... גזירה שמא יוציא ולד ראשו חוץ לפרוזדור

כבר התבאר לעיל דף עא. שהאשה¹ שמת עוברה בתוך מעיה ופשטה החיה את ידה ונגעה בו החיה טמאה שבעה והאשה טהורה עד שיצא הולד, וטומאת החיה מדבריהם² גזירה שמא תגע בו משיצא לפרוזדור, אבל מן התורה אין מגע בית הסתרים מגע הואיל והוא בתוך המעים הנוגע בו טהור.

¹ רמב"ם הלכות טומאת מת פרק כה הלכה יב

² משמע דפסק הכא כר' ישמעאל ועיין מעשה רקח שם פרק ב הלכה מז

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסכת חולין

ב. וכל אשר יגע על פני השדה להוציא עובר במעי אשה דברי ר' ישמעאל ר"ע אומר לרבות גולל ודופק ור' ישמעאל גולל ודופק הלכתא גמירי לה

כבר התבאר במסכת נזיר דף נד. הקבר כל זמן³ שהטומאה בתוכו מטמא במגע ובאהל כמת דין תורה, שנאמר (במדבר יט פסוק טז) או בַּמַּת או בְּעַצֵּם אָדָם או בְּקֶבֶר יִטְמָא שְׁבַעַת יָמִים.

אחד הנוגע בגגו של קבר או הנוגע בכותליו, והוא שיהיה בנוי וסתום ואח"כ יהיה כולו מטמא במגע ובאהל.

אבל המעמיד כלים או אבנים וכיוצא בהן בעדי המת וכסה עליו מלמעלה בכלים⁴ או באבנים וכיוצא בהן זה הכסוי המוטל מלמעלה נקרא גולל ואלו הצדדין המעמידין את הגולל שהוא נשען עליהן נקראין דופק, ושניהם הגולל או הדופק מטמאין במגע ובאהל כקבר וטומאתן י"א דאורייתא הלכה למשה מסיני מדברי סופרים⁵ ואינן מטמאין במשא. וי"א⁶ שטומאתם מדרבנן, כיון

³ רמב"ם שם פרק ב הלכה טו

⁴ דוקא בשכלים שכסה בהם הם כלי גללים וכיוצא בהם שאינם מקבלים טומאה שאל"כ אף מן התורה טמא טומאת ז' אדם הנוגע בהנך כלים המאהילים על המת. כס"מ שם.

⁵ בהשגות השיג דלר' ישמעאל הלכתא גמירי והוי ליה דאורייתא, ובכס"מ תי' ורבינו סובר דכיון דלא מפורש בקרא משמע דקרא אסמכתא בעלמא, משמע דס"ל שפסק כר"ע וכפי הכלל המסור בידו דהלכה כר"ע מחבירו ועיין מעשה רקח שהקשה דלר"ע עובר במעי אשה מדאורייתא היא ודלא כר' ישמעאל דדריש קרא דעל פני השדה להוציא עובר במעי אשה ורבינו בסוף אלו ההלכות פסק דאינו אלא מדבריהם הרי דפסק דלא כר"ע גם ר"ע ס"ל התם דרביעית דם הבאה משני מתים טמא מדאורייתא מקרא דעל כל נפשות מת לא יבא ודלא כר"י דס"ל דאינו מטמא אלא ממת אחד ורבינו ברפ"ד פסק להדיא דרביעית דם הבאה משני מתים טהור והיינו טעמא מפני דבפ"ב דאהלות פליגי חכמים אר' עקיבא וכתב שם רבינו בפירושו המשנה דאין הלכה כר"ע משמע דהיינו משום דמחבירו ולא מחביריו, וכיון שכן מד"ס שכתב כאן הכוונה שהוא הלכה למשה מסיני על דרך שכתב בהקדמתו לסדר זרעים והביאו מרן ז"ל גופיה לעיל פ"ב הל' י' שכל הנלמד ב"ג מדות נקרא ד"ס ומבואר יותר בספר המצוות שורש ב' וכדברים האלה מצאתי להרב ברכת הובת ז"ל וכן דעת רש"ל ז"ל לפסוק כר"י. וכן הביא במרכה"מ מהברכת הובת

⁶ דודאי גולל ודופק לדרך רבנו מדרבנן לפמ"ש רבנו פ"ג מהל' טומאת מת ה"ג דכל טומאה שאין הנזיר מגלח עליה מד"ס ובהדיא תנן נזיר דף נ"ד שאין הנזיר מגלח על גולל ודופק ועיי"ש בפירושו המשנה לרבנו וכפי הנראה דיש כאן חזרה בחיבורו ומחלק בין קבר העשוי בבנין הוא שגולל ודופק שלו הל"מ דבר תורה משא"כ גולל ודופק שאינן בבנין הם מד"ס וזה ברור. ובחנם נדחק הכ"מ בביאור דברי רבנו וכוונתו מבוארת דקבר הנזכר בתורה היינו דוקא קבר בנין והוא מטמא במגע ובאהל דלא שייך משא בקבר בנין והנוגע בגגו של קבר

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | וובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסכת חולין

שאינו בנין של אבנים, ואם הוא בנין של אבנים טומאתו מן המקר בתורה והמאהיל עליו מטמא הלכה למשה מסיני.

לפיכך אם גרר הגולל בחבלים עד שכסה בו את המת, או גררו או שמטו מעל המת, או שגרר הדופק עד שהעמיד עליו הגולל או שמטו בחבלים מתחת הגולל ה"ז טהור, ודברים שסומכין את הדופק והם הנקראין דופק דופקין הרי הן טהורין.

ג. לרביעית דם הבאה מן המת שמטמאה

כבר התבאר במסכת נזיר דף לה. ודרף מט: ובמסכת סנהדרין דף ד. שדם המת⁷ מטמא כמת במגע ובמשא ובאהל, שנאמר בנפש האדם ונאמר כי הדם הוא הנפש, וכמה שיעורו רביעית, אך אם רביעית הדם בא משני מתים אינו מטמא כלל⁸.

ד. בהמה המקשה לילד והוציא עובר את ידו וחתכה ואח"כ שחט את אמו הבשר טהור שחט את אמו ואח"כ חתכה הבשר... מגע טרפה שחוטה

כבר התבאר לעיל דף סח. שבהמה המקשה לילד⁹ והוציא העובר את ידו וחתכה ואח"כ שחט את אמו, האבר שנחתך נבילה ושאר בשר העובר טהור.

שהוא גולל או בכותליו שהן דופק או שהאהיל הל"מ שהוא טמא דבר תורה דבתורה כתיב רק מגע קבר. וגולל ודופק התלושין מטמאין במגע ואהל מד"ם (ואיצטריך ד"ם אף לכלים המקבלין טומאה לענין אהל דלא ככ"מ) ודופק דפקין טהור אף מד"ם.

⁷ רמב"ם הלכות טומאת מת פרק ב הלכה יב

⁸ שם פרק ד הלכה א כדעת חכמים אהלות פרק ב משנה ו ועיין במפרשים שם ומש"כ שמטמא במגע ומשא משום עצם כשעורה בדם אינו שייך עיין כס"מ שם.

⁹ רמב"ם הלכות שאר אבות הטומאה פרק ב הלכה ט

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסכת חולין

הוציא העובר את ידו שחט את אמו¹⁰ ואחר כך התך את ידו, האבר כטריפה שנשחטה ושאר בשר העובר מנע טריפה שחטה שהיא מטמאה את הקודש אבל לא את התרומה.

דף עב:

ה. בטרפה ששחיתה מטהרתה... בן שמנה חי אין שחיתתו מטהרתו לפי שאין במינו שחיטה

טריפה שנשחטה¹¹ שחיטה כשירה אף על פי שהיא אסורה באכילה הרי היא טהורה.

וכן השוחט את הבהמה ומצא בה עובר מת אפילו היה בן ח' שחיתת אמו מטהרתו מידי נבילה.

קרעה או שנפסלה בשחיטה¹² ומצא בה בן שמונה חי הרי הוא כנטרף ואינו מטמא כל זמן שהוא חי, ולפיכך אף על פי שנשחט אחר שנטרף אין שחיתתו מטהרתו מידי נבילה לפי שאין למינו שחיטה. וי"א¹³ שבן שמנה חי שנמצא בטריפה ששחטה אינו נכלל בשחיתת אמו דיש לו חיות בפ"ע ואין שחיתת אמו מטהרתו מידי נבילה, והוי נבלה אפילו אם שחטוהו ג"כ, לפי שאין במינו שחיטה, אולם כשנמצא מת שאין לו שחיטה בפ"ע נכלל בשחיתת אמו גם לגבי להטחר מנבלה.

לפיכך ולד בהמה שלא שהה ז' ימים גמורין אם שחטו בתוך ז' אין שחיתתו מטהרתו מידי נבילה מפני שהוא כנפל.

¹⁰ רמב"ם שם

¹¹ רמב"ם שם הלכה ו

¹² כ"כ בכס"מ לבאר בדברי הרמב"ם וכן במעשה רקת, ועיין במרכה"מ שביאר בדרך אחר

¹³ ערוך השולחן העתיד הלכות שאר אבות הטומאות סימן קכח סעיף יג בביאור דברי הרמב"ם

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסכת חולין

**ו. שלשה על שלשה שנחלק טהור מן המדרס ... שאם נגע בו
זב שיהא טמא מנגע זב ... אבל שלש על שלש הבאות
מבגד גדול בשעת פרישתן מאביהן מקבלות טומאה
מאביהן**

שלשה על¹⁴ שלשה טפחים, שנטמא במדרס ואח"כ נחלק, טהר מן המדרס ואין בקרעים אלו טומאה כלל, שאין כאן שיעור טומאה באחד מהן, והנם כשברי כלי שנטמא.

אבל בגד שנטמא במדרס וקרע ממנו שלש אצבעות על שלש אצבעות, אותו הקרע טהר מן המדרס, אבל טמא מנגע מדרס שבעת פרישתו מן הבגד הגדול נטמא במגע.

¹⁴ רמב"ם הלכות כלים פרק כג הלכה ט

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

